

Socialförvaltningen
Eva Nilsson
0171-625198
eva.nilsson@enkoping.se

Socialnämnden föreslås besluta

att överlämna nedanstående remissyttrande till Samhällsbyggnadsförvaltningen över detaljplan för Sankt Ilian 36:2 med flera, Beckasinen.

Sammanfattning av detaljplaneförslaget för Sankt Ilian 36:2 med flera, Beckasinen.

Socialnämnden har tagit del av planförslaget över området som ligger vid korsningen Doktor Westerlunds gata och Långgatan. För närvarande består området av ett friliggande bostadshus, envånings kontors- och handelslokaler, verkstäder och en obemannad bensinstation. Området omfattar cirka 17 150 kvm.

Planförslaget innebär ett nytt bostadskvarter med sex friliggande femvånings flerbostadshus som omringar två halvöppna och bilfria bostadsgårdar. Beräkning är att ca 250 bostäder i varierade lägenhetsstorlekar. Det innebär cirka 500 boende. Barn mellan 0 -14 år är ca 16% av befolkningen, (enligt SCB), så det innebär att ungefär 50- 80 barn i åldrarna 2-15 år kommer att leka på eller nyttja gårdarna på annat sätt.

Socialnämndens remissvar

Helhetsperspektiv

Det byggs mycket i Enköping och mycket är koncentrerat i närheten av det planerade nya bostadskvarteret. Tidigare har nämnden tagit del och yttrat sig runt andra detaljplaner i närområdet.

Nämnden har tidigare känt sig tveksamma till förtätningen av bebyggelsen i centrala Enköping och detta kvarstår. I denna detaljplan hänvisas till rekreatiomsområden och ytor för spontanidrott som är närbelägna. Detta gjordes även i tidigare detaljplaner.

Socialnämnden saknar en överblick över helheten. Hur många nya boende kan förväntas? Vad innebär det om alla hänvisas till redan befintliga områden?

Barnkonsekvenser

Socialnämnden har i tidigare remissvar påtalat vikten av att konsekvenser för barnen tydliggörs i alla beslutsunderlag. Här saknas delar som vi menar är väsentliga.

I analysen redovisas de vuxnas perspektiv på konsekvenser för barnen. Barnen själva har inte getts möjligheter att lämna synpunkter eller vara delaktiga i samhällsutvecklingen. Förklaringen är att ingen exakt barngrupp som påverkas av områdets exploatering finns och då menar planerarna de som kommer att bo där.

Här anser nämnden att det skulle vara möjligt att ta reda på vad barn i allmänhet tycker om planerna. Se barnkonsekvensanalys som gjorts runt "Stationsstaden". I den fick barn som gick i närliggande skola yttra sig om det planerade området och vad de önskade skulle finnas.

Socialnämnden önskar komplettering av underlaget för att inhämta värdefulla åsikter och öka barns delaktighet.

Eva Nilsson
Utvecklare, Socialförvaltningen

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Domagoj Lovas
0171-62 52 75
domagoj.lovas@enkoping.se

Detaljplan för Sankt Ilian 36:2 med flera, Beckasinen

Därför har ni fått detta brev

Kommunen har tagit fram ett planförslag för fastigheterna Sankt Ilian 36:2, 36:7 och 36:10 som utgör del av kvarteret Beckasinen i centrala Enköping. Planförslaget skickas för granskning till berörda myndigheter, fastighetsägare och föreningar för att kommunen ska få in synpunkter. Granskningstiden för planförslaget är **6 maj 2024 - 2 juni 2024** (4 veckor).

Vad innehåller förslaget

Planområdet ligger i centrala Enköping och omfattar fastigheterna Sankt Ilian 36:2, 36:7 och 36:10 samt delar av Långgatan, Dr. Westerlunds gata och del av gamla banvallen. Fastigheten Sankt Ilian 36:2 är idag bebyggd med ett friliggande bostadshus. På fastigheterna Sankt Ilian 36:7 och 36:10 ligger envånings kontors- och handelslokaler, verkstäder och en obemannad bensinstation.

Planområdet är i fördjupad översiktsplan för Enköpings tätort från 2018 utpekad som en plats med hög utvecklingspotential för centrumnära bostadsbebyggelse. Planförslaget innebär ett nytt bostadskvarter med sex friliggande femvånings flerbostadshus som omringar två halvöppna och bilfria bostadsgårdar. Parkering avses ske i två delvis nedgrävda garage under en del av båda bostadsgårdarna och i mindre utsträckning även på två kvartersgator (för besök och bilpool).

Planens genomförande bedöms inte ge en sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kapitlet miljöbalken.

Så här gör ni

Skriv ned era synpunkter och skicka dem **senast 2 juni 2024** via e-post till detaljplan@enkoping.se eller till:

Enköpings kommun
Samhällsbyggnadsförvaltningen
Verksamhet för strategisk planering
745 80 Enköping

Vad händer sedan?

Alla synpunkter som kommer in under granskningen sammanställs och bemöts i ett utlåtande och planförslaget revideras. Planen tas därefter upp i kommunfullmäktige som tar ställning till om planen ska antas. Sakägare som inte framfört sina synpunkter senast under granskningstiden kan förlora sin rätt att överklaga ett beslut om antagande.

Vill du läsa mer om hur planprocessen fungerar kan du göra det på kommunens webbplats www.enkoping.se. På webbplatsen finns också detaljplaneförslaget, se www.enkoping.se/planer.

Om du har frågor, kontakta Domagoj Lovas, planarkitekt via kommunens växel, tel. 0171 – 62 50 00 eller e-post: domagoj.lovass@enkoping.se.

Med vänlig hälsning

Domagoj Lovas
Planarkitekt
Enköpings kommun

Paragraf 41

Ärendenummer KS2019/735

Detaljplan för Sankt Ilian 36:2 mfl., Beckasinen - beslut om granskning

Kommunstyrelsens PLEX-utskotts beslut

Kommunstyrelsens PLEX-utskott beslutar att detaljplan för Sankt Ilian 36:2 m.fl. skickas på granskning.

Sammanfattning

I november 2019 beslutade PLEX-utskottet att möjlighet för bostadsbebyggelse för fastigheterna Sankt Ilian 36:7, Sankt Ilian 36:10 samt Sankt Ilian 36:2 ska prövas med en gemensam detaljplan. Fastigheterna ligger inom kvarteret Beckasinen och har potential att utgöra en sammanhållen bebyggelse med hög kvalitet.

Fastigheterna ligger vid korsningen Dr. Westerlunds gata och Långgatan och har tillsammans ungefär 10 000 m² i areal.

Kommunstyrelsens PLEX-utskott beslutade den 29 mars 2023 att skicka planförslaget på samråd. Detaljplanen har varit utsänd för samråd mellan 17 april och 15 maj 2023. Under samrådstiden har 18 yttranden inkommit till kommunen varav 6 utan erinran. Inkomna synpunkter har sammanfattats och kommenterats i en särskild samrådsredogörelse.

Efter genomförd granskning bedöms detaljplan kunna vara redo för antagande Q4 2024 eller Q1 2025.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2024-04-04

Planbeskrivning daterad 2024-04-04

Plankarta daterad 2024-04-04

Barnkonsekvensanalys

Parkeringsstudie

Beslutet skickas till:

Sökande, för kännedom

Enligt remisslista

Barnkonsekvensanalys

Analys av konsekvenser för barn i samband med planering av det nya bostadsområdet på Sankt Ilian 36:2 m.fl., i Enköping

2024-03-27



Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Inledning	3
Syfte	3
Metod.....	3
Kommunala ställningstaganden	4
Bakgrund.....	5
Planeringsprocess.....	5
Detaljplan	6
1 Nulägesanalys	6
Trafik och rörelsemönster	6
Trygghet och hälsa.....	7
Målpunkter och aktiviteter	8
2 Analys av projekt	9
Förslag.....	9
Konsekvenser av förslaget	9
Konsekvenser för barn i ett större sammanhang	10
Förslag till detaljplan	11
3 Sammanfattande slutsatser	12
Genomförande och ansvarsförhållanden	12
Processen	13
Slutreflektioner	13

Sammanfattning

FN:s barnkonvention är lag i Sverige vilket bland annat innebär att barns bästa ska beaktas i frågor som rör dem. Som barn definieras varje människa under 18 år. En barnkonsekvensanalys är ett sätt att säkerställa att barns och ungdomars rättigheter respekteras vid beslut. Barnkonventionen innehåller 54 artiklar varav fyra är grundläggande och vägledande principer som alltid ska beaktas när det handlar om frågor som rör barn:

- Alla barn har samma rättigheter och lika värde.
- Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn.
- Alla barn har rätt till liv och utveckling.
- Alla barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad.

Utifrån dessa fyra grundprinciper är de nedanstående frågorna konstruerade.

Barnkonsekvensanalyser används inom ett flertal sektorer och samhällsplaneringen är en av dessa. Barns inflytande i samhällsplaneringen utgår vanligen från rörelsefrihet, tillgänglighet, säkerhet och miljö för barn. Det kan handla om att det ska finnas platser för lek och rörelse, samt en trafikmiljö som möjliggör för barn att kunna röra sig mellan platser på ett självständigt sätt. Om en befintlig plats som används av barn påverkas negativt av förändringen ska barnkonsekvensanalysen föreslå kompensatoriska åtgärder.

Anledning till risk- och konsekvensbedömningen	Barnkonsekvensanalys genomförs därför att aktuell detaljplan innebär konsekvenser för barn.
På vilket sätt påverkar förändringen barn?	Nuvarande otillgänglig verksamhetsmark blir tillgänglig boendemiljö vilket innebär förbättring ur barnperspektiv. Att för närvarande otillgänglig mark blir tillgänglig och bjuda på trygg och säker vistelse innebär positiva effekter för barn.
Hur har barns bästa beaktats?	Genom att säkerställa trygg och säker plats för nya lekplatser och vistelse på gårdsytor samt genom ny gångvägar/cykelvägar mellan

	kvartersgator/bostadsgårdar och GC-vägen längs gamla banvallen. Avsikt med detta är att förbättra rörelsefrihet och platsens tillgänglighet.			
Har barn fått uttrycka sina åsikter?	<input type="checkbox"/>	Ja	<input checked="" type="checkbox"/>	Nej
	Därför att det inte finns någon exakt barngrupp i nuläget som skulle påverkas av planens genomförande och som skulle uttrycka sig om planförslaget på grund av det.			
Eventuella intressekonflikter	Det finns inga intressekonflikter vad gäller befintliga boende i grannskapet och de som ska bosätta sig i området. Eventuella intressekonflikter kan eventuellt uppstå mellan framtida boende på grund av deras olika uppfattningar om hur gårdsyta utanför bostäder i bottenvåningen skulle användas och av vem.			

Inledning

Syfte

Syftet med analysen är att belysa konsekvenserna för barn vid ett genomförande av detaljplan som håller på att tas fram för Sankt Ilian 36:2, 36:7 och 36:10 som i sig utgör en del av stadsomvandlingen längs Doktor Westerlunds gata i västra delen av Enköpings tätort. Syftet är också att identifiera eventuella åtgärder som kan vidtas för att göra genomförandet bästa möjliga för barn, och när i samhällsbyggnadsprocessen dessa behöver beaktas.

Metod

Analysen utgår från befintliga förhållanden på platsen samt påverkan och konsekvenser av detaljplanen som ska tas fram för området. De underlagen som har använts är bland annat den

fördjupade översiktsplanen för Enköpings tätort, andra kommunala styrdokument, samt situationsplan och utredningar som hör till detaljplanen som tas fram.

Till denna analys har Huddinge kommuns checklista och metodhandbok för barnkonsekvensanalys använts som kunskapsunderlag. En naturlig del i framtagande av en barnkonsekvensanalys är att involvera barn som direkt berörs av föreslagna förändringar. För bostadsprojekt längs Doktor Westerlunds gata finns dock ingen naturlig barngrupp att fråga. Planområdet är idag i största delen inte lämpligt barn (verksamhetsmark, bensinstation och en liten bostadsgård) och vilka barn som kommer att flytta in i det nya bostadskvarteret går inte att säga. Det är även oklart hur många barn bor i närområdet i anslutning till planområdet. Analysen har därför i huvudsak utgått från forskning och tidigare erfarenheter av hur barn upplever sin omgivning för att därigenom kunna dra vissa slutsatser och göra generella ställningstaganden.

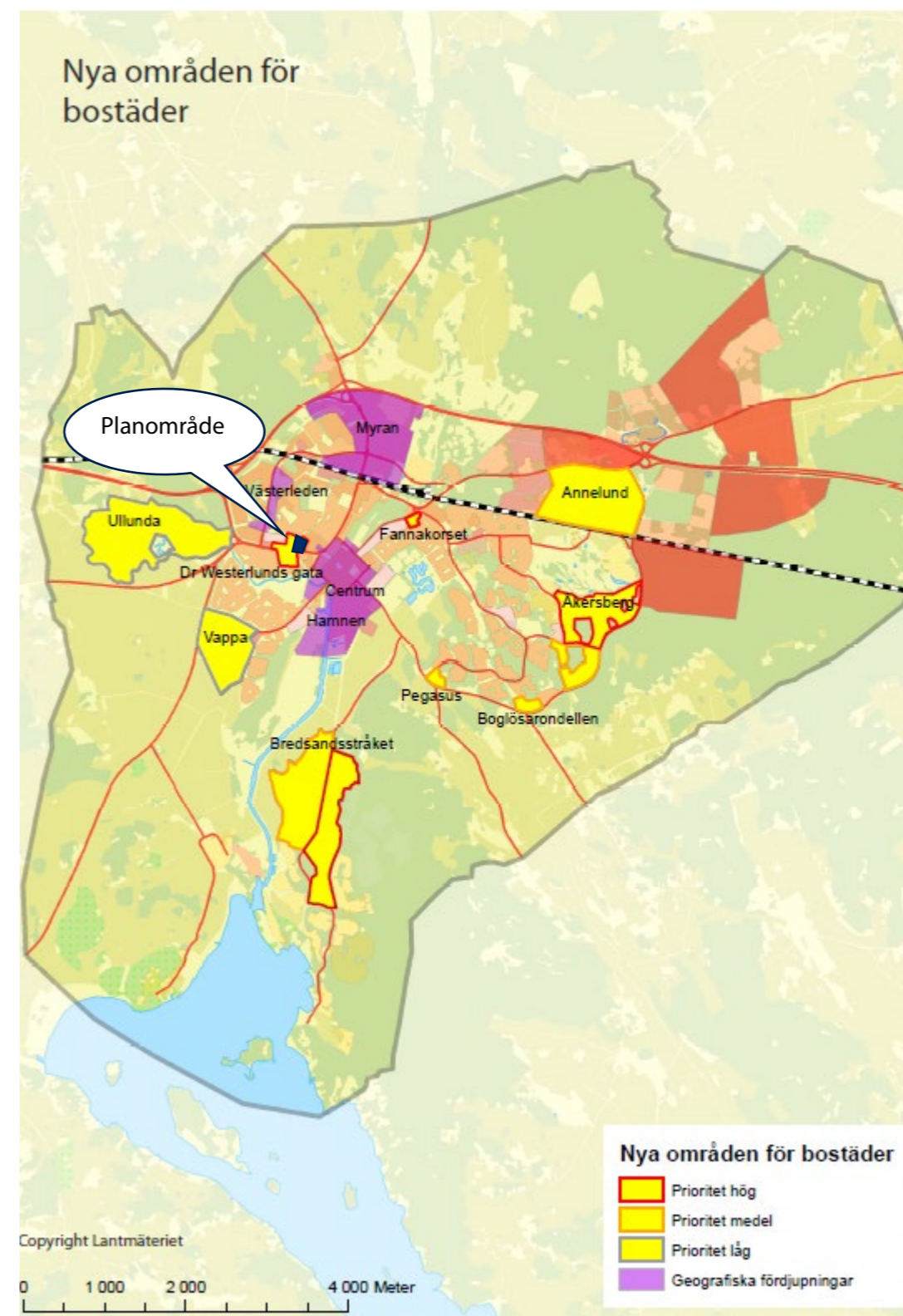
I framtagandet av analysen har arbete delats upp i tre steg; inventering, analys och sammanfattande slutsatser.

1. Första delen består av nulägesanalys som redogör för befintliga förhållanden, problem och möjligheter idag. Kartläggning görs av befintlig trafiksituation, stråk, rörelsemönster och eventuella barriärer, trygga och otrygga platser, målpunkter, aktivitetsytor och vistelseytor för olika åldrar.
2. I den andra delen görs en analys av projektet och konsekvenser; hur barnens rörelsefrihet, tillgänglighet, säkerhet och miljö påverkas av det aktuella planförslaget. Analysen redogör om förändringarna är till det bättre eller det sämre, samt om det finns motstående intressen.
3. I den tredje delen redovisas processen och görs sammanfattande reflektioner.

Kommunala ställningstaganden

Det aktuella planområdet ligger nära Enköpings centrum. Enligt den fördjupade översiktsplanen Plan för Enköpings stad (2018) ingår planområdet i ett av de högprioriterade områdena för bostäder i Enköping.

Vidare anges i den fördjupade översiktsplanen att området bör få en stadsmässig tät karaktär i anslutningen till stadskärnan samt att det ska kompletteras med grönska som även kopplas samman med grönstråket ner mot Åpromenaden. De ställningstagandena är relevanta för barnens möjlighet för liv och utveckling.



Bakgrund

Ansökan om planbesked för fastighet Sankt Ilian 36:7 med avsikt att riva befintligt hus och bygga nya bostäder i form av flerfamiljshus har kommit till Kommunen i september 2014. Kommunstyrelsens plan-, mark- och exploateringsutskott har den 11 mars 2015 beslutat om att pröva markens lämplighet för nya bostäder och upprätta en ny detaljplan utan inledande planprogram och med ett utökat planförfarande. Av olika anledningar inklusive brist på intresse från fastighetsägaren har kommunen inte tagit fram en ny detaljplan enligt önskemål.

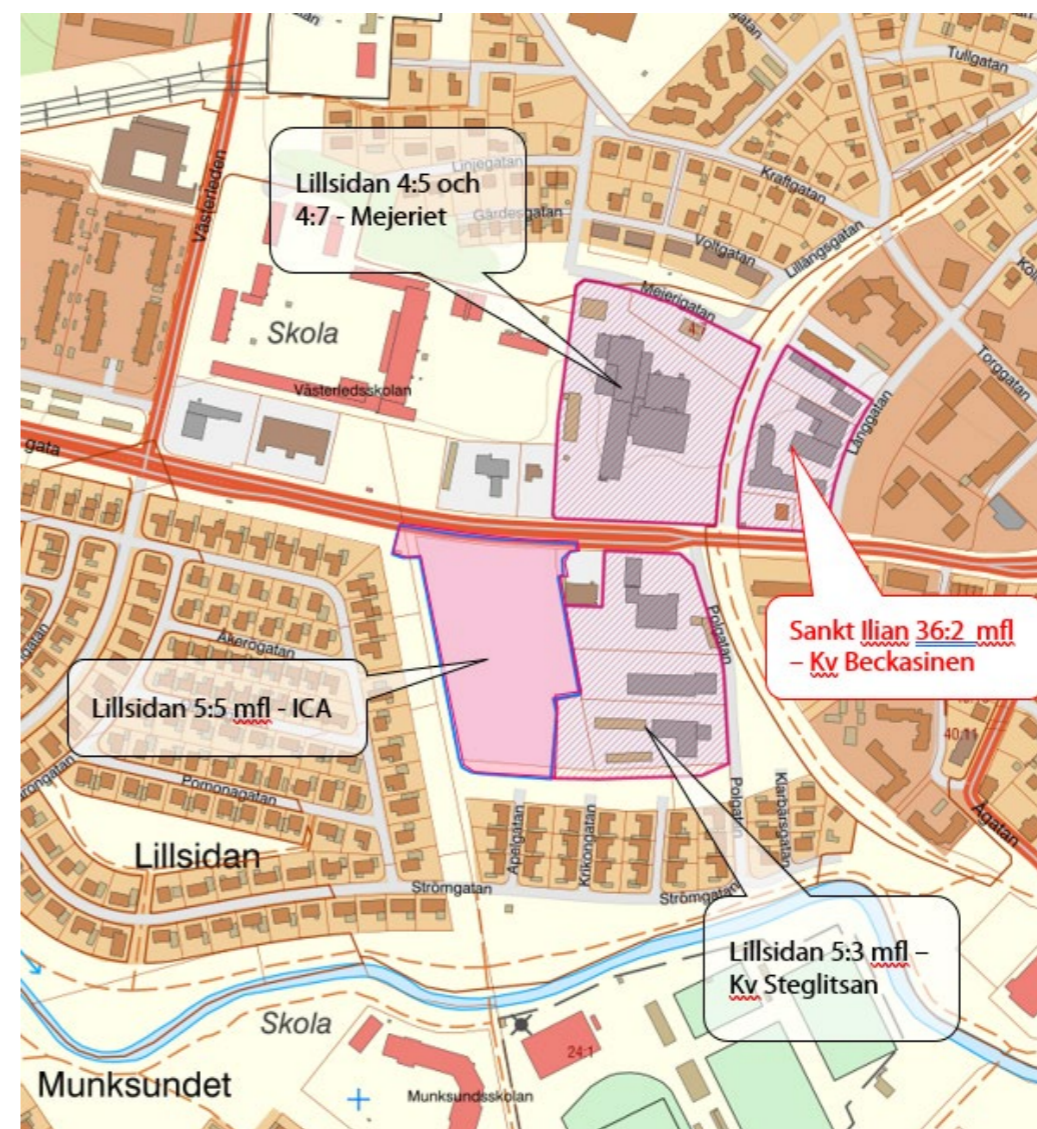
Den 24 januari 2018 har inkommit en ny ansökan om planbesked för angränsande fastighet Sankt Ilian 36:10 med önskemål att omvandla verksamhetsmark till bostäder i flerfamiljsform. Kommunstyrelsens plan-, mark- och exploateringsutskott har den 12 april 2018 lämnat ett positivt planbesked för att upprätta en ny detaljplan. I september 2019 har fastighetsägaren till grannfastighet Sankt Ilian 36:2 lämnat in ansökan om planbesked med avsikt att planlägga fastighet för bostäder.

Kommunens bedömning var att ett positivt planbesked för fastigheten i fråga skulle tillsammans med positivt planbesked för angränsande fastigheter Sankt Ilian 36:10 från 2018 respektive fastighet Sankt Ilian 36:7 från 2014 skapa möjlighet för en gemensam planläggning av alla tre fastigheter med en enda detaljplan. Från stadsplaneringsperspektiv anses planering av alla tre fastigheter som en enhet positivt eftersom den skapar bättre planeringsförutsättningar för bostadsbebyggelse avseende boendemiljö, utformning av gaturummet, balanserad exploatering, angöring och parkering samt att det sparar kommunala resurser. Detta ledde till ett samarbetsavtal mellan fastighetsägarna för att kunna uppträda gemensamt gentemot Kommunen i alla frågor som berör detaljplanen.

Planeringsprocess

I den fördjupade översiktsplanen Plan för Enköpings stad (2018) pekas det aktuella området vid Doktor Westerlunds gata ut som nytt bostadsområde, som också kan rymma en del service, handel och annan icke störande verksamhet.

Under hösten 2017 och våren 2018 inkom flera ansökningar om planbesked för fastigheterna runt Doktor Westerlunds gata. Samhällsbyggnadsförvaltningen valde att inleda samtliga planarbeten i en informell gemensam förstudie där trafik, dagvatten, behovet av offentlig service och gestaltning av och mot Doktor Westerlunds gata studerades översiktligt. Under förstudiearbetet har övergripande struktur för området, områdets täthet och dess innehåll studerats. Detta har varit ett sätt att konkretisera de riktlinjer som den fördjupade översiktsplanen anger.



I det förstudiearbete som gjorts har ett antal riktlinjer för omvandlingen inom detaljplanerna tagits fram. Riktlinjerna fastställdes av kommunstyrelsens plan-, mark- och exploateringsutskott i juni 2020:

- Området ska främja en hållbar livsstil och en hållbar stadsutveckling.
- Omvandlingen av området längs Dr Westerlunds gata ska knyta an till angränsande områdens variation i bostadsmiljöer vad gäller såväl volymer och gestaltning som upplåtelseformer och möjlighet att tilltala olika livssituationer och grupper i samhället.
- Varje delområde ska innehålla en variation vad gäller bebyggelsestruktur, utformning och användning.
- Stadsdelen ska innehålla en blandning av upplåtelseformer som kan tilltala olika målgrupper.

- Bostadsgårdarna ska vara sammanhållna och parkeringar ska i möjligaste mån placeras utanför eller grävas ned.
- Bostadsgårdarna ska ha en väl fungerande kommunikation med omgivande gator och parkmark för att skapa genomsläppliga kvarter som är integrerade med omgivningen. Helt slutna kvarter tillåts inte.
- Bostadsgårdarna skall uppfylla minst ca 20 kvm användbar gårdsmiljö/100 kvm BTA. Generellt bör strävas efter så hög andel genomsläpplig mark (ej hårdgjord) som möjligt.
- Inom respektive detaljplaneprojekt ska exploatörer bidra ekonomiskt eller på annat sätt till nödvändig utveckling av de allmänna ytorna i stadsdelen, såsom upprustning/ omdaning av kommunala gator och/eller grönytor.
- Beslut om P-tal ska grundas på erfarenheter från liknande exploateringar samt kommunens pågående arbete med flexibla P-tal.
- Inom respektive detaljplan möjliggörs etappvis genomförande.

Detaljerade riktlinjer som gäller planområde var:

- De tre fastigheterna kan inte hanteras en och en utan ska planeras som en helhet. En samlad planering gör att vi får ett sammanhängande kvarter med bättre förutsättningar för en god boendemiljö. Genom att ytor kan utnyttjas mer effektivt, t.ex. med gemensam infart och parkeringslösning, blir mer yta tillgänglig för bostadsgård. Ytan kan också bli mer funktionell eftersom gårdarna i högre grad kan utformas sammanhängande.
- Lämplig bebyggelsestruktur: stadsmässig struktur med flerbostadshus i halvöppna kvarter. De omkringliggande kvarteren består av flerbostadshus i halvöppen kvartersstruktur. Beckasinen är det av kvarteren som ligger närmast centrum och lämpar sig därför för en något högre täthet.
- Genom helt eller delvis nedgrävd parkering kan kvarteret tåla en något högre befolkningstäthet. Med parkeringen under jord kan marken utnyttjas effektivare med fler bostäder och samtidigt uppfylla kraven på tillräckligt stor yta för bostadsgård m.m.
- Exploateringen i området ska omhänderta mötet med GC-vägen längs hamnstråket. Dagens höjdskillnad behöver jämnas ut och stråket rustas upp för att bostadsområdena ska integreras med sin omgivning. Bostadsgårdarna ska ha kontakt med omgivningen både fysiskt och visuellt.
- Kommersiella lokaler ska möjliggöras i södra delen, i anslutning till Dr Westerlunds gata.
- Lämplig nivå på exploateringen bedöms vara omkring 17 000 kvm BTA (motsvarar cirka 225 lägenheter med snittstorlek om 75 kvm). Under förutsättning att övriga riktlinjer uppfylls.

Detaljplan

Utifrån det har kommunen 2019 beslutat om att tre separata ansökningar om planbesked (en för fastighet Sankt Ilian 36:7, en för fastighet Sankt Ilian 36:10 och den som kom in sist fastighet Sankt Ilian 36:2) ska slås samman och hela planområdet planläggas som en helhet. Detaljplaner för andra delområden har redan antagits och vunnit laga kraft mellan 2020 och 2022.

1 Nulägesanalys

Trafik och rörelsemönster

Dr Westerlunds gata är en barriär som bildar en skarp gräns mellan stadsdelarna. Det är en mycket bred gata som inbjuder till högre hastigheter än de skyltade 30 respektive 50 km/h vilket bidrar till en viss otrygghet. Efterlevnaden av hastighetsbegränsningarna är låg, vilket troligen beror på att vägens utformning och skala inte stämmer med reglerad hastighet. Det finns gång- och cykelväg på båda sidor om gatan.

Utmed Långgatan finns idag flera in- och utfarter vilket bidrar till en något rörig trafikmiljö. Det är till nackdel för passerande oskyddade trafikanter utmed gångvägen på västra sidan Långgatan.

Inom planområdet finns två övergångsställen, en längs Dr. Westerlundsgata i planens sydvästra gräns och en i Långgatan vid korsningen Dr. Westerlundsgata/Långgatan. Det västra övergångsstället är utformat med mittrefug och är en del av gamla banvallen, ett av de mest välanvända GC-stråken mellan södra och norra delarna av staden. Övergångsställe i korsningen Dr. Westerlundsgata/Långgatan saknar både refug eller hastighetsdämpande åtgärder.

Det finns busshållplatser inom cirka 300 meter från planområdet, västerut längs Dr Westerlunds gata samt österut vid Gustav Adolfs plan.



Trygghet och hälsa

Idag är gårdsyta bakom verksamhetsbyggnader på fastigheter Sankt Ilian 36:7 och 36:10 instängslat områden som efter arbetstid är obefolkat. Trots att det ligger ett friliggande bostadshus på fastighet Sankt Ilian 36:2 har den också staket runtom trädgården och är otillgänglig för allmänhet. Området har idag en barriäreffekt i stadslandskapet både fysiskt och mentalt.

Alla fastigheter inom planområdet har stängsel mot GC-vägen som löper längs gamla banvallen. Parallellt med fastighetsgränser på kommunal mark finns buskar och plantering som tillsammans med staketet gör att det saknas genomsläpplighet mellan GC-vägen och fastigheterna. Instängslingen tillsammans med skymmande buskage och glesbefolkade delområden som är öde vissa tider vilket gör att denna sträcka av GC-vägen kan upplevas otrygg och undanskymd.

Målpunkter och aktiviteter

Planområdet har relativt nära till park- och grönområden samt aktiviteter för flertalet målgrupper. Söder om planområdet finns några av Enköpings finparker så som Drömparken och Åpromenaden. Här finns även Enavallens idrottsplats och Joar Blå med biograf och bibliotek.



Norr om planområdet finns tillgång till större grönområden så som skogsområdena i Galgvreten och vid S:t Olofs kyrkogård som har välanvända lekmiljöer.

För äldre barn är Västerleds torg och Enköpings centrum målpunkter för att träffas och umgås. Det håller på att uppföras en ny livsmedelsbutik inom planområdet som har potential att på liknande sätt bli en ny målpunkt.

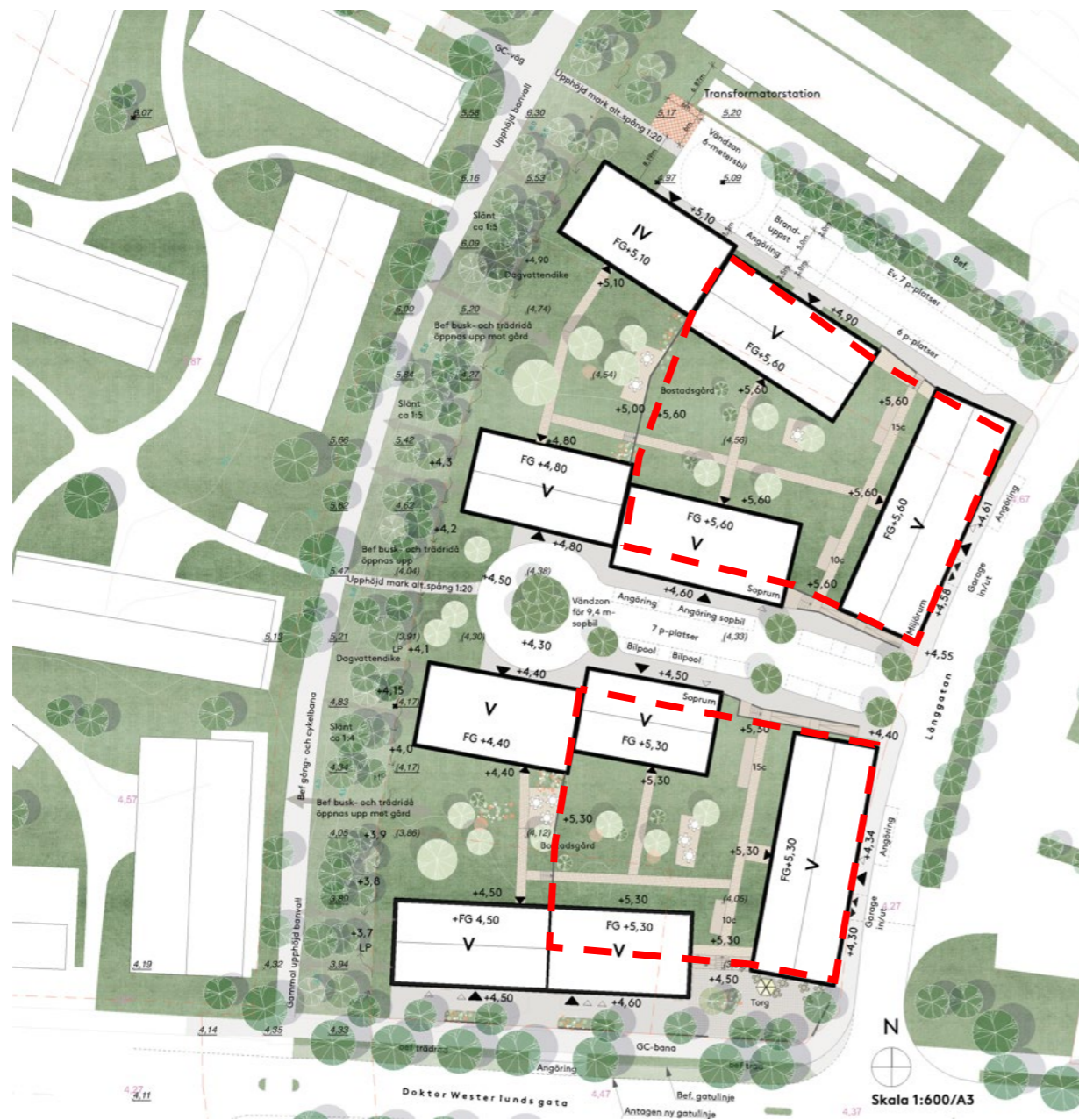


Gång- och cykelvägnätet dels inom och dels i direkt anslutning till planområdet är väl utvecklat vilket gör att det till stor del är möjligt att ta sig till olika målpunkter utan att behöva röra sig längs bilvägar.

2 Analys av projekt

Förslag

För att utreda möjligheter för exploatering av området i fråga har ÅWL arkitekter på uppdrag av exploitörer utvecklat konceptskisser från förstudien och i enlighet med framtagna riktlinjer. Konceptet bygger på halvöppna bostadskvarter med sammanhållna bostadsgårdar utan fysiska barriärer enligt riktlinjer.



Totalt inom planområdet planeras omkring 16 100 kvadratmeter bruttoarea (BTA) för bostäder vilket bedöms motsvara runt 250 lägenheter beroende på storlek. Det i praktiken skulle innebära ungefär 500 personer (2 pers/ lägenhet i genomsnitt) som skulle befolka planområdet. Förslaget innebär ca 21 kvm användbar gårdsmiljö/100 kvm BTA bostäder vilket är i enlighet med framtagna riktlinjer.

Parkering ska dimensioneras enligt kommunens parkeringsnorm och anläggas som två separata nedgrävda garage under planterbart bjälklag som skulle uppta halv av var sin gårdsyta (markerade med rött). Parkering för bilpool och besök till både bostäder och lokaler i bottenvåningen avses ske i de två planerade kvartersgator. Båda bostadsgårdarna planeras därmed som upphöjda upp till max 1 m i förhållande till Långgatan och bör ha en sömlös kontakt mellan delar som skulle ligga ovanpå garage och delar som är naturmark samt med gröna stråket utmed GC-vägen ovan gamla banvallen. För att göra bostadsgårdarna tillgängliga planeras trappor och ramper i anslutning till interna kvartersgator.

Konsekvenser av förslaget

Antal barn som skulle använda bostadsgårdar-prognos

Enligt SCB utgör barn mellan 0-14 år ca 16% av befolkningen. I praktiken skulle i planområdet i de ca 250 lägenheter bo ungefär 50 - 80 barn i ålder 2-15 år, de som förväntas leka på bostadsgårdarna. Äldre barn kan röra sig mycket friare än småbarn i förskoleålder och de som går i låg- och mellanstadiet. De skulle förmodligen hitta andra ställen i omgivningen eller i centrum för att träffa och umgås med vänner så de är inte med i denna prognos.

Analys av rörlighet, stråk och barriärer

Situationsplan som visas utgör underlag till detaljplan.

En av de huvudprinciper för planering av nya bostadsmiljöer utgår ifrån barnens intresse och syftar till att säkerställa att det finns:

- Tillräcklig stor grönyta för lek och vistelse/möten,
- Överskådlig grönyta för lek och vistelse/möten,
- Tillgänglig yta för lek och vistelse/möten utan barriärer,
- Skyddad yta för lek och vistelse/möten

i en miljö som möjliggör för barn att kunna röra sig mellan platser på ett självständigt sätt.

Dimensionering

Bostadsgårdarna är dimensionerade utifrån framtagna riktlinjer (som i sin tur bygger på forskning och praktiska erfarenheter) och syftar till att ge goda förutsättningar för planering och iordningställande av platser för lek och vistelse för barn med god standard. Med planförslag

säkerställs omkring 3 750 m² användbar gårdsyta inklusive möjlighet att anlägga uthusbyggnader om totalt 100 m².

Bostadsgårdarna dimensionerade utifrån framtagna riktlinjer (minst 20 m² användbar gårdsmiljö per 100 m² BTA) innebär i praktiken att om alla barn i ålder som tillåter mer eller mindre självständig lek utomhus i den miljön (2-15 år) skulle vistas på gårdarna samtidigt (ca 80 barn) skulle varje barn i så fall få ca 44 m² av gårdsytan för sig själv. Detta bedöms som en god standard. Som referensvärde för en sådan bedömning används Boverkets riktlinjer för fri yta per barn som är 40 m² per barn för förskolor respektive 30 m² per barn för grundskolor.

Även om de har föräldrar med sig, ca 50 föräldrar (10% av uppskattade befolkningen i planområdet) innebär det att varje person skulle få ca 28 kvm för sig själv. Sannolikhet att alla barn ska leka ute samtidigt och att nästan vartannat barn ska ha en förälder med sig är mycket låg. Detta innebär att barn som ska leka ute ska ha mycket större gårdsyta att använda för lek och umgänge. Utifrån det bedöms förslaget ge barn goda förutsättningar för utveckling av sina fysiska, mentala och sociala färdigheter.

Överskådlighet och trygghet

Överskådlighet och därmed trygghet bygger på placering av bostadsgårdarna mellan bostadsbyggnader med sömlös kontakt med gröna stråket utmed gamla banvallen.

Tillgänglighet

Situationsplan visar att befintliga GC-vägar runt om området (röda linjer) kompletteras med nya interna gångvägar tvärs över bostadsgårdarna mot GC-vägen ovanpå gamla banvallen (blå linjer). Med detta blir bostadsgårdarna lättillgängliga från olika håll. Höjdskillnad på max 1 meter mellan upphöjda gårdar och omkringliggande gator är möjligt att hantera med olika tekniska lösningar (ramper mm). Med detta kan säkerställas att bostadsgårdarna blir tillgängliga för alla, småbarnsföräldrar med barnvagnar liksom barn och vuxna med nedsatt rörelseförmåga.

Skyddat läge

Bostadsgårdarna planeras i ett skyddat läge vad gäller olägenheter som kommer från trafiken på Dr. Westerlunds gata respektive Långgatan (damm och buller). Med en vinklad placering av bostadshus som ligger mitt emot varandra förväntas skapa en bra ljudmiljö genom att minska eko som kommer från studsande ljudvågorna. På de sättet kan brus från till exempel lekande barn sprida sig bättre mot parkstråket. Detta säkerställs med juridiskt bindande planbestämmelser.



Konsekvenser för barn i ett större sammanhang

Generellt sett avses omvandling av före detta industriområden utmed Dr. Westerlunds gata inklusive planområde medföra många positiva konsekvenser för barn i den stadsdelen och för barn som ska bo i aktuella planområdet. Genom att följa fastställda riktlinjer vad gäller utformning av bebyggelsen och mellanrum/bostadsgårdar skapas goda förutsättningar för barn och deras möjlighet för lek, umgänge och trygg vistelse i offentlig miljö.

Möjlighet för fri rörelse och lek

Halvöppna bostadsgårdar inom både planområde och inom planerat grannområde på andra sidan gamla banvallen (intill gamla Mejeriet) möjliggör för barn att ta sig fritt mellan de bostadsgårdarna

tvärs över ett bilfritt parkstråk. På det sättet säkerställs i båda bostadsområdena möjlighet för barn att umgås med barn från grannområdet vilket i sin tur bidrar till deras sociala liv, integration, rörelsefrihet och trygghet i offentliga miljön.



Tillgång till lekplatser

Stora kommunala lekplatser ligger också i närhet och är lättillgängliga utmed gång- och cykelvägen längs gamla banvallen för både barn och småbarnsföräldrar. Smultronställets lekplats i Enöglavägen liksom Örikets lekplats ligger ca 250 m gångvägen från planområdet. Bostadsgårdarna inom planområdet möjliggör placering av lekplatser dock i en mindre skala.

Spontanidrott utomhus

Bostadsgårdarna inom planområdet och även i andra planerade bostadskvarteren som planeras utmed Dr. Westerlunds gata är kanske inte de mest lämpliga för lokalisering av idrottsplan för spontanidrott och bollsporter. Detta på grund av storlek av bostadsgårdar men framför allt på grund

av konsekvenser för ljudmiljö på de bostadsgårdarna som bollsporter medför. Närmaste plats för spontanidrott som syftar till att försörja planerade bostadskvarteren med möjligheter för spontanidrott utomhus ska i samband med utbyggnad av den nya Västerledsskolan lokaliseras intill befintlig grusplan, i skolgårdens östra sida, ca 300 m från planområdet (längs Mejerigatan). En annan idrottsplan som möjliggör spontanidrott ligger intill Munksundsskolan, ca 750 m från planområdet.

Idrott inomhus

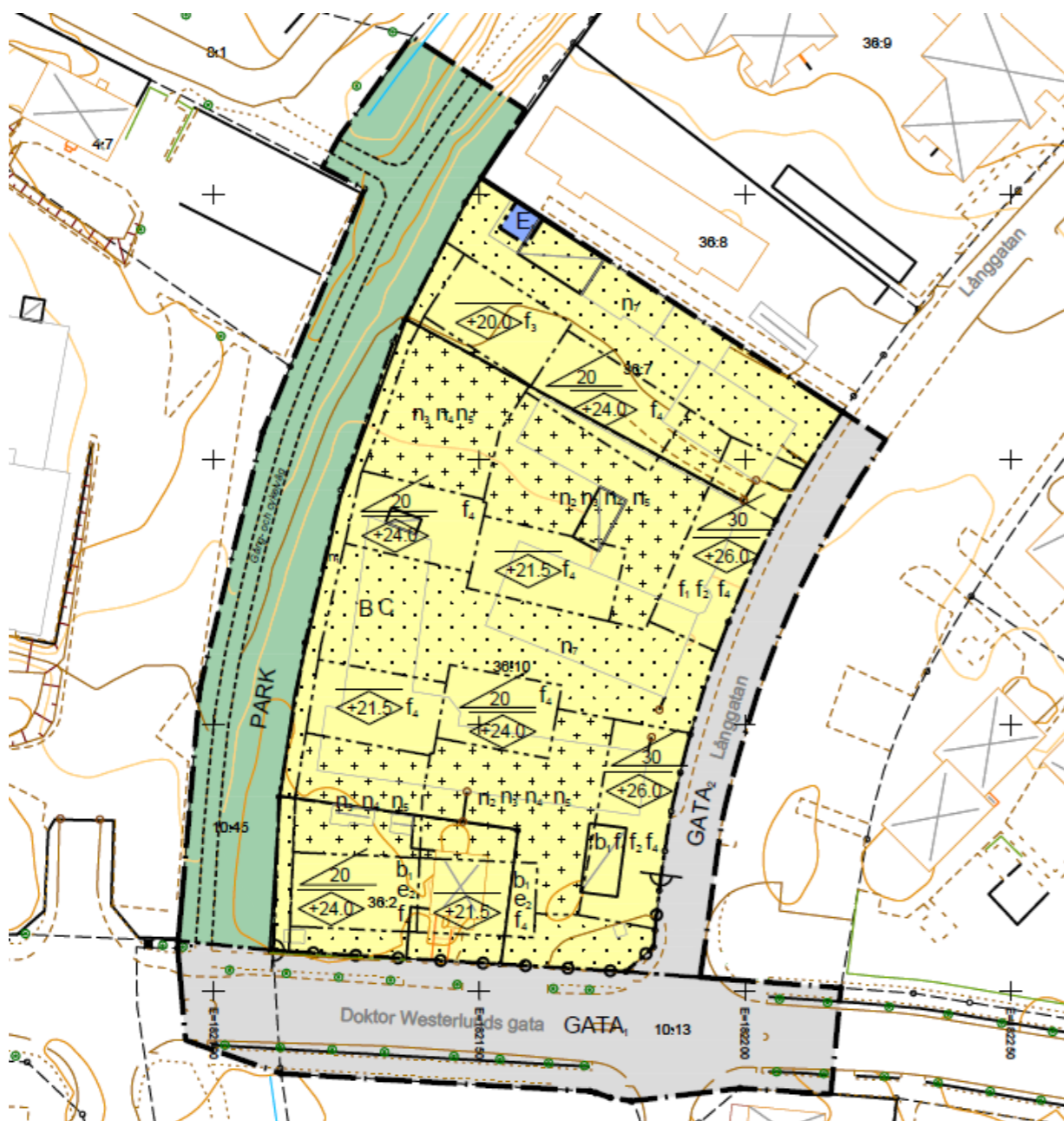
Två idrottshallen som lokaliseras intill de två grundskolorna - befintlig Enavallens idrottshall mitt emot Munksundsskolan och den nya som ska uppföras nära nya Västerledsskolan och söder som skolgården - ska möjliggöra för barn från både planområde men även andra bostadskvarter att utöva olika inomhus sportaktiviteter på gångavstånd. Avstånd på ca 300 m från aktuellt planområde till den planerade idrottshallen bakom nya Västerledsskolan respektive ca 750 till Enahallen utmed g:a banvallen och över Åpromenaden möjliggör för barn att ta sig till de idrottslokalerna på eget bevåg utan behov av transport. Att ta sig dit till fots/cykel med vänner genom en trygg och bilfri miljö bidrar till dess sociala liv.

Att hänvisa barn till de ställena för spontanidrott eller sporter som utövas inom ramen av en förening som även barn från andra stadsdelar graviterar mot skapar möjlighet för integration och hjälper till att sudda mentala gränser som finns mellan olika stadsdelar i västra/sydvästra del av Enköping.

Förslag till detaljplan

Detaljplan styr inte lägenhetsfördelning och ska inte styra upplåtelseform. I och med att detaljplan inte styr lägenhetsfördelning kan det därför bara uppskattas hur stor befolkningen inom området kommer att bli liksom andel barn.

Uppskattningsvis bedöms i området skulle bo ca 500 invånare varav ca 16-17 % barn i ålder 1-15 år (enligt SCB befolkningsstatistiken). Detta på grund av uppskattat antal lägenheter som skulle kunna uppföras inom bestämd exploateringsvolym på max 17 000 m² BTA. En sådan exploatering säkerställs på plankarta med planbestämmelser.



För att säkerställa god miljö för barn utifrån ovannämnda principer regleras följande med detaljplan:

Dimensionering

Genom att reglera möjlig placering av byggnader och vad som får göras med ytan emellan byggnader säkerställs bostadsgårdar i enlighet med framtagna riktlinjer. Detta även anges som planbestämmelse som reglerar markens anordnande och vegetation. Detaljplan även reglerar t.ex. var parkering tillåts (under planterbart bjälklag bara) samt hur stor del av marken får hårdgöras och hur stora gårdsbyggnader avsedda för cykelparkering får vara.

Överskådlighet och trygghet

Genom att reglera placering av byggnader samt avgränsning mellan kvartersmark och allmän platsmark utmed gamla banvallen säkerställs trygg och överskådlig gårdsmiljö.

Tillgänglighet

Genom att reglera max. höjdskillnad mellan upphöjda gårdsytor och närliggande lokalgatan skapas förutsättningar för uppförande av enkla trapp- och ramplösningar som i sin tur säkerställs tillgänglighet.

Skyddat läge

Genom att reglera möjlig placering av byggnader mot Långgatan respektive Dr. Westerlunds gata skapas förutsättningar för placering av ytor för lek och vistelse i ett skyddat läge. Detta gäller även solförhållanden och skydd från obehagliga vindar.

3 Sammanfattande slutsatser

Ea sådan omdaning av området från ett primärt verksamhetsområde till blandad bebyggelse bedöms medföra en positiv påverkan på barn när det gäller dess framtida möjlighet att utvecklas i området.

Bostadsbebyggelse med en aning högre befolkningstäthet på grund av läget i Enköping påverkar även gatuliv inom och i anslutning till planområdet vilket i sig bidrar till känsla av trygghet hos barn och föräldrar. Möjlig blandning av olika upplåtelseformer (som konsekvens av uppdelning av byggrätter mellan aktörer/fastighetsägarna) kan även innebära blandning av olika socioekonomiska grupper inom samma område vilket i sig kan bidra även till bättre integration.

Genomförande och ansvarsförhållanden

Kommunen ansvarar för utformning och genomförande av allmän plats inom och i anslutning till detaljplan. Men i enlighet med framtagna riktlinjer ska exploitörer också bidra ekonomiskt eller på annat sätt till nödvändig utveckling av de allmänna ytorna inom eller i direkt anslutning till planområdet. I det här fallet handlar det om åtgärder inom gröna stråket längs gamla banvallen samt i Långgatan respektive Dr. Westerlunds gata. Åtgärder av intresse för barn och ungdomar i Långgatan respektive Dr. Westerlunds gata skulle handla om utbredning av trottoaren, placering av angöringsplatser och utveckling av grönstrukturen i gaturummet samt ev. åtgärder vad gäller nya övergångställ. I det gröna stråket skulle det handla om nya gångvägar till och från bostadsgårdar samt iordningställande av vistelseplatser eller åtgärder som gäller mark och växtlighet.

Alla de åtgärderna även om de avser allmän platsmark bidrar till områdets övergripande kvalitet, ser till att det blir en god boendemiljö med bostadsgårdarna som har kontakt med omgivningen både fysiskt och visuellt och att det blir möjligt att ha en hållbar livsstil.

Byggherren ansvarar för genomförandet inom kvartersmark. Utöver byggnaderna i sig är det viktigt att gårdsmiljöer utformas med god kvalitet och medvetenhet om barn som användare. Även trafikmiljöer såsom parkeringsytor ska utformas på ett trafiksäkert vis.

Processen

Finns det en analys/kartläggning?	
Ja	I denna konsekvensanalys har gjorts en analys/kartläggning av befintliga förhållanden och vad de innebär för barn och ungdomar och deras intressen.

Finns det kunskap om tillgänglig service för barn, ungdomar och barnfamiljer?	
Ja	Planförslaget i sig innebär inte några nya service av intresse för barn och ungdomar utan avser använda de som redan finns i stadsdelen (förskolor, grundskolor, parker o.d.). Planförslaget innebär endast nytt bostadskvarter med tillhörande grönytor som är avsedda framför allt för lek och vistelse för boende inklusive barn och ungdomar.

Vilka barn och ungdomar kan komma att påverkas av projektet?	
Ja	Framför allt de som ska bo där men även alla andra som ska röra sig runtom eller genom planområdet eller de som ska välja att använda lek och vistelseytorna inom planområdet.

Bedöms konsekvenserna av förslaget stora nog att en barnkonsekvensanalys ska göras?	
Delvis	lanspråktagande av verksamhetsmark för nya bostäder innebär i sig att barnens intressen påverkas fast på ett positivt sätt. Detta eftersom en tidigare otillgänglig mark blir till ett nytt bostadsområde som i sin tur blir tillgängligt och av intresse för barn och ungdomar. Men denna påverkan är bara positiv ur barnens perspektiv.
Har barn och ungdomar fått uttrycka sin mening?	
Nej	Detta eftersom idag inte finns någon exakt barngrupp som påverkas av områdets exploatering (framför allt på ett negativt sätt) som borde på grund av det uttrycka sina åsikter. Med hänsyn till förslaget är det oklart vilka och exakt hur många barn som ska bo där (uppskattningen är ca 50-80 barn) som skulle ha störst intresse av att yttra sina åsikter.

Har kunskap om förslagets möjliga konsekvenser för barn och ungdomar påverkat utformningen av förslaget?	
Ja	Övrig kunskap om barnens intressen (som inte kommit från dialog med barn utan från gällande regelverk, riktlinjer, dialog mm) har påverkats förslaget utformning.

Innebär projektet att barnets bästa sätts i fokus?	
Ja	Barnens bästa är i linje med grundintentioner att tillgängliggöra planområdet och skapa platser för nya ytor för lek i vistelse i den utsträckning som var fysiskt möjligt med hänsyn till platsens geografiska förutsättningar.

Slutreflektioner

Områdets exploatering enligt planförslaget ska innebära en tydlig förbättring av förhållanden sett ur barnperspektiv. Åtgärder som syftar till att förbättra gång- och cykelväg längs Långgatan skulle göra rörelser inom den delen av planområdet säkrare än de är idag. Nya bostadsgårdar för boende ska en otillgänglig mark göra till en tillgänglig och användbar för barn och boende. Ny bebyggelse ska ändra på områdets karaktär som tillsammans med den nya bebyggelsen i områden väster om planområdet förstärker Långgatans respektive Dr Westerlunds gata karaktär som stadsgator. Allt detta innebär förbättring sett ur barnperspektiv.



www.enkoping.se